

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Modesti Tavbengall Apologeticus Adversus Umbras Oratij Melliti

Hansiz, Marcus

Pragæ, 1723

Caput XXIV. Ineptissimæ Melliti calumniæ de lautitijs, divitijs, & spolijs
Jesuitarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39569

CAPUT XXIV.

Ineptissimæ Melliti calumniæ de la- titijs, divitijs, & spolijs Jesuita- rum.

TU Jesuitis lautitias in victu objectas ? tu divitias & opes ? tu monasteriorum spolia ? tu, siquid mentis habes ac verecundiæ, tu, qui nosti, quid ego, si tui similis essem, tibi reponere, quam cum tua ignominia hæc diluere, quam retorquere titulis infinite pluribus valeam. Sed absit. Caritas operit multitudinem peccatorum. Petr. I. 4. Disce modestiam, disce famæ alienæ teneram non lædendæ religionem. Scis (audi adhuc semel, atque iterum audi) scis, quid ego reponere ad similia possem, quidque tu, si ego esses, reponeres. Ridebunt procul dubio prudentes, qui hæc legerint, te mihi adeo prompta offerre tela, quibus si uti libeat, continuo cum tuo rubore possem; sed abstineo: famæ parco; silentio comprimo, quod tu minime merebaris. Quid ? tu adeo in rebus alienis oculatus, ut alios arbitrare cœcus ? tu tibi loqui & scribere,

quæ velis, licere, nihil alijs putavisti? Jam eram, ut tibi os uno prope verbo obtunderem; Archivia provinciarum inspice; vide, quo fonte profluxerint illa Cœnobiorum ab Jesuitis rapta spolia: Entium tu mirabilium indices invenies, aut si non invenias, communicare tecum possum. Sunt Anecdota quæ tu tomis tuis, scio, in æternum non infereres. Promere possum, ad manum sunt. Ne quaeso, fode, quod cum tuis ingratias (ne quit ultra dicam) eliceres.

Prome reliqua: tu si mens es, intellige. Bona Monasteriorum per summum nefas erepta criminari: Sic tu non tam Jesuitas, quam Pontifices & imperatores rapinæ accusare es visus? Authoritate quippe Pontificia, Cæsareoque interventu res Cœnobiorum nonnullæ ad Societatis JESU Patres translatae; quas tu *per nefas* esse dices *ereptas*? *per nefas*? *ereptas*? a summis Pontificibus? a Cæsaribus? Jesuitæ enim se ipsis id facere haut poterant, Cæsares curavere; assensere, probavere Pontifices: Ab his igitur per nefas ereptæ? Hi prædones, hi raptores Monasteriorum? Videant venerandi rerum humanarum Vertices, quid in tam nefariam calumniandi audaciam statuendam. Hic hic rogas nefando libello! Qui ipsis Sanctissimorum Pontificum, atque Principum pientissimorum deliberatissimis decretis dicam ausit impingere, rapinæ crimen imponere, nefaria appellare; cui nec Pontificum, Cæsariumque cinctos jam sancti, nec acta jam veneranda, quin imo maximi flagitij scelerisque rea. Per *summum* inquit *nefas erepta*. Quam hio homo barbarus & incogitans! qui nullo personarum discerniculo, ut unos offendat, in quoslibet etiam Sacrosanctos Vertices os audet rabiosum attollere. Sic tu hæc talia in Gallijs, aut Italia, ubi apices verborum singuli, Supremis Capitibus injuriosi, religiosius attenduntur, scripsisses, næ tu, ut meritus es, stigma publicum certo certius retulisses; retulissesque, credo, in Austria,

stria, si tanti esset, te iudicio persequi. Causam suam agant quos flagitiose læsisti. Age tu vero, expecta; necdum omnium dierum sol occidit. Quam iustum, quam plausible mihi suppetat argumentum scribendi, si Causam summorum Pontificum, atque Imperatorum defendendam, si iustitiam factæ bonorum translationis demonstrandam susciperem! si causas, ob quas ea facta est, enumerarem, atque exponerem! Sed quid opus Camerinam movere? nec faxo, nisi me causa irritatæ porro lenitatis adegerit.

Hic ego tibi sub rosa atque amice loquor: Mellite, quid si ego in tuum Sanctissimum Ordinem, quemadmodum tu in Societatem? Quid si ego, qui liberius, quam e Jesuitis quisquam, scribere in causa aliena possum, quid si ego, quæ vel habeo præ manibus, vel habere in promptu possum, quæque ipse aut lectione, aut auditione accepi, quid si ista congererem, digererem, scriberem, axasperarem, aggravarem, diducerem, in lucem publicam ederem, atque Orbis oculis subjicerem? Intellige, si vir es, quæ Species esset voluminis; qui modus scriptionis, quæ ratio famæ inde promanaturæ: Anne putas, ullum esse in rerum natura cætum hominum tam sanctum, de quo dici, scribive nisi laudabilia non possint? In magna enim domo non solum sunt vasa aurea & argentea, sed & lignea, & fictilia, & quædam quidem in honorem, quædam autem in contumeliam. Tim. 2. Anne putas ligatas esse alijs omnibus manus, captamve mentem, qua nihil, quod regeratur, inveniant? aut putabas tu te adeo terribilem, ut aadere, tamen si maxime velint, non posse videantur? Quid si Jesuitæ talione uterentur? At non utentur: hæc eorum modestia & Religiosa Charitas est; qua tunc debebas tam atrociter abuti? ac non potius pudefacto, si possis, ore tuo retrahere manum de tabula, & vitis adeo moderatis,

M s

quibus

quibus invidiæ infamiæque per primum libellum adeo non nihil accersieras, saltem silentij, patientiæque commodum relinquere? Sed quid ego hoc conqueror? ridenda scilicet & explodenda fuerant.

Videte hominem, videte Monachum Mellicensem, qui Jesuitis lautitias, opes, divitias exponat: videte & ridete. Nunquam ego Jesuitarum offam gustavi: hoc tamen toties totiesque audivi, frugales audivi, frugales admodum esse virorum Religiosissimorum dapes, naturæ duntaxat sustinendæ, non delicijs apparatus; neque facile quisquam, quem quidem audivissem, præter te exitit, qui illis lauticiam fartumque ventrem objectaret: in quo, quos hisce auribus audivi & Religiosos alios, & seculares testes habere non unos potes. Verum tu vir admodum nasutus adipem scilicet & cupedias Sybariticas ex eorum culinis eminus odoraris.

De divitijs quid? ridete, ridete amici! Hic tu sane culicem instar Cameli vidisti, atque in vicino pecore ubera grandiora. Si mendicus hæc, atque ex obolarijs quisquam hæc talia garriret, erat, ut paupertati dicacitas condonaretur. Verum enimvero te hæc objicere? vides mihi verba minime defutura, si cogitandi impetum sequi scribendo velim. Tu reliqua intellige: Mihi, quantum de rebus Jesuitarum cognitum (& sunt cognita non pauca, ut qui & codicis jugerum provincialium, æstimationemque opum patriarum non novus inspexi) scio paritatem hic admodum elaudicaturam, adeo quidem, ut longe impar inter opes Societatis & aliorum nonnullorum sit proportio, Nihil moror: Fruantur in DEI nomine servi DEI seu opibus, seu facultatibus piorum liberaliter partis! Hoc tamen admiratus

miratus sæpenumero sum, quid esset, quod Jesuitarum tantam opes in oculos hominum adeo incurrant, quas tamen scio, quam sint aliorum multis partibus inferiores. Uni alterive in Austria Monasterio (quis credat? & tamen exploratum est) opulentiùs quotannis redit vectigal, quam universæ Austriacorum Jesuitarum utut amplissimæ Provinciæ. Ad hæc pleraque Collegiorum onerata ære alieno; nonnulla adeo in arctum redacta, ut solertia bene magna ad socios tolerandos sit opus. Hoc, si nescis, Jesuitarum perenne & ditissimum prædium est: frugalitas, certumque quo vivunt, dimensum; tam illud omnia domicilia colligans vinculum, quot fit, ut uno vacillante subsidium sit ab alijs, personarum numero ex opibus collegij temperato.

Illud vero, quod tibi avaritia est, nescio, quo tempore, ante vel post prædium scripseris. Adeo mihi titubare sensus tuus omnis videbatur. Cum Jesuitis opes immensas in Hispania & Indijs attribuas, quare non etiam imperium illis aliquod in concavo Lunæ ædificas, quale forte Joannis presbyteri legisti? Tu tamen hoc tam luculentum Jesuitarum ærarium etiam mendacijs ditare aggredieris, grossulis, inquam, nonnullis e stipendio Sacrificationis averfis, quos ego grossulos ad coemendum tibi intellectum, atque pudorem libenter impenderem, nisi comentitij essent, & e fabrina mendaciorum, ut pleraque tua, procusi. Nusquam ego profecto locorum cum grossulorum illorum quæstum ab Jesuitis exerceri aut vidi, aut ex nullo mortalium audivi. Sed hi scilicet grossuli ad inopiam, pauperiemque maledicentiæ sublevandam Mellito servire debuerant. Cæterum, quod de avaritia est, miror, quod, cum manus tuas assiduo ad caput referres, muscasque inde innumeras e cerebro eximeres, non aliquando tuummet nasum apprehenderis, cum ejusmodi scribis, quæ mutatis nominibus dudum ab male-

volis

volis invidisque hominibus eadem de Religiosis omnibus
 cantabantur : nisi hoc demum peculiarem Societati noxam
 des, quod inter vota sua non habeat & illud, nihil a quo-
 quam pie liberaliterque donatum ullo tempore acceptandi,
 aut certe hoc velis, ut commoda sua in loco, dum jus &
 æquitas permittit, incuriose negligent : aut denique hoc,
 ut abripi sibi per fas nefasque omnia permittant. Tuine
 id permetterent ? Et vero nec debent, nec citra noxam
 possunt, cum administri sint patrimonij Christi, curatores.
 que, non Domini. Hæc ego, ut satis advertis, non pro
 Societate tantum, sed pro tuo quoque alijsque Religiosis
 Ordinibus scripsi, non tam ad refellendum te, qui a tuismet
 verbis satis opprimeris, quam ad alios, qui lecturi sunt,
 eo glaucomate de avaritia Religiosorum,
 liberandos.

